

خبرها

طرح آشتی ملی عراق اعلام شد

ایسنا : نوری المالکی طرح آشتی ملی اش را که ماه قبل خبرگزاری کویت ، نوری المالکی نخست وزیر عراق پس از پایان نشستش با نمایندگان کمیسیون‌های پارلمانی و سیاستمداران عراقی در مقر نخست وزیری در کنفرانس مطبوعاتی مشترک با جلال طالبانی رئیس جمهور و محمود المشهدانی رئیس پارلمان عراق اظهار داشت : ما امروز عملا و به‌طور میدانی طرح آشتی ملی عراق را پس از برگزاری اولین نشست هیات عالی آشتی ملی اعلام کردیم. وی افزود : بر اساس این طرح هیات عالی آشتی ملی موظف است تا با تدوین سازوکارهای مشخصی طرح آشتی را از طریق برگزاری کنفرانس‌ها و سمینارها با گروه‌های سیاسی خواهان ورود به روند صلح و همچنین روحانیون ادیان و مذاهب مختلف برگزار کند. وی ادامه داد : کسانی که با این طرح مخالفت می کنند قصد دارند تا به دوره دیکتاتوری بازگردند. وی با بیان اینکه طرح آشتی ملی طرحی یک‌طرفه نیست ، بیان داشت : آنچه‌که شاهد آن هستیم محنتی توافقات و رایزنی‌ها برای دستیابی به ساختاری متفق القول است. وی اظهار داشت : توجه گسترده و قابل ملاحظه‌ای از سوی گروه‌های مسلح از جمله افسران سابق ارتش مخصوص پیوستن به روند سیاسی را شاهد بوده‌ایم. وی ادامه داد : البته برخی گروه‌ها نیز وجود دارند که طی تماس‌هایی اعلام کردند که هرگونه اقدامی را که در جهت تضعیف اقتدار دولت و آسیب رساندن به مردم انجام گیرد، متوقف خواهند کرد. مالکی درباره سفر قریب‌الوقوعش به آمریکا تصریح کرد، در این سفر مسائل امنیتی ، مسلح ساختن ارتش و تحویل مسئولیت امنیتی سایر استان‌ها به نیروهای عراقی، عملیات نظامی در لبنان و وضعیت این کشور را با مسئولان آمریکایی مورد بررسی قرار خواهد داد، چرا که اوضاع لبنان پیامدهایی را بر اوضاع منطقه دارد.

خرید تسلیحاتی عربستان از فرانسه

فارس : فرانسه و عربستان‌سعودی دو قرارداد نظامی برای فروش تسلیحات و هواپیماهای جنگنده به ارزش میلیاردها دلار، به امضا رساندند. به گزارش فارس به نقل از روزنامه «جنگ» چاپ پاکستان این قراردادها در پایان سفر سه‌روزه سلطان بن عبدالعزيز وزیر دفاع و ولیعهد عربستان‌سعودی از فرانسه و مذاکره با ژاک شیراک رئیس‌جمهور فرانسه صورت گرفت. دفتر ریاست‌جمهوری فرانسه اعلام کرد براساس این قراردادها با بلگرد و هواپیماهای تدارکاتی ایرباس و سبب جنگ‌های جنگنده رافائل ، کشتی ، زیردریایی و تانک‌های پیشرفته به عربستان فروخته خواهد شد. ژروم برونافون سخنگوی شیراک گفت جزئیات این فروش‌ها در مذاکرات دوجانبه آتی مورد بحث قرار خواهد گرفت به خصوص در مورد جنگنده‌های رافائل ، کشتی‌های ، زیردریایی‌ها و تانک‌های پیشرفته «لکرک». به گفته یک مقام مطلع قراردادهای مربوط به فروش بالگرد و هواپیماهای تدارکاتی به تنهایی پنج میلیارد دلار ارزش دارند.

صدام به اعتصاب غذا ادامه می‌دهد

ایسنا : هیات دفاع از صدام از سازمان ملل متحد و سازمان‌های عربی و بین‌المللی خواست تا ضمن پاسخگویی به درخواست صدام به وضعیت بحرانی وی به دلیل اعتصاب غذا پایان دهند. به گزارش پایگاه اینترنتی ایلاف هیات دفاع صدام در بیانیه‌ای از سازمان ملل متحد و سازمان‌های عربی و بین‌المللی خواسته است تا با توجه بیشتر نسبت به وضعیت نامناسب سلامتی صدام که به دلیل عدم پاسخگویی به درخواست‌هایش ۱۴ روز است در اعتصاب غذا به سر می‌برد وارد عمل شوند. در این بیانیه آمده است که صدام و هم‌دستانش به دلیل عدم پاسخگویی به درخواست‌های هیات دفاع مبنی بر بهبود شرایط محاکمه عادلانه و انجام تحقیقات جدی درخواست تروخ خمیس العبدی عضو هیات دفاع که اخیرا صورت گرفته و ترو سه تن دیگر از اعضای هیات دفاع در گذشته در اعتصاب غذا به سر می‌برند وضعیت ناگواری دارند.

مخالفت صدر با سفر مالکی به آمریکا

ایسنا : مقتدی صدر لغو سفر نخست‌وزیر عراق به واشینگتن و دیدار با مقامات کاخ سفید را خواستار شد. به گزارش خبرگزاری کویت ، مقتدی‌صدر در خطبه‌های نماز جمعه کوفه خطاب به مالکی عنوان داشت که به وی توصیه می‌کند به آمریکا نرود. وی افزود : چنانچه حفظ حرمت خون شهدای عزیز صدر و پیروزی مذهب و دین جزء مسئولیت شما است، به شما پیشنهاد می‌کنم که به آمریکا نروید و چنانچه می‌خواهید موانع همچنان قربانی شوند پس به واشینگتن سفر کنید. وی همچنین جورج بوش رئیس‌جمهور آمریکا را عامل تمامی جنگ‌های جهان دانست و افزود : سقوط برج‌های سازمان تجارت جهانی بر اساس تقویم هجری قمری در این روزها بوده که باعث فروپاشی بت آمریکا شد و امیدواریم که به یاری خداوند در همین روزها بت اسرائیل نیز ساقط شود.

آماده‌باش گردان‌های قسام

ایرنا : گردان‌های «عزالدين قسام» ، شاخه نظامی جنبش حماس اعلام کرد که آمادگی کامل دارد برای چند هفته یا حتی چندین هاه دیگر به مقاومت در برابر رژیم غاصب صهیونیستی ادامه دهد. به گزارش روز شنبه پایگاه اینترنتی روزنامه لوموند، «ابو عبیده» سخنگوی گردان‌های القسام روز شنبه اعلام کرد: اسرائیل متوجه این حقیقت شده که اقدام نظامی در غزه نتوانست این رژیم را به دستیابی به اهدافش باری کند. «گردان‌های القسام» همچنین سکوت و انفعال مجامع جهانی را در قبال جنایات اسرائیل در لبنان شرم‌آور توصیف کرد. ابوعبیده با اشاره به ماسور شدید خبری اسرائیلی‌ها در مورد میزان تلفات جنگ لبنان گفت : اسرائیلی‌ها از ۲۵ ژوئن به بعد، دیگر هیچ خبری از سرباز به اسارت درآمده خود در غزه و یا از اینکه حملات راکتی حزب‌الله به اسرائیل سه برابر شده‌است، نداده‌اند. وی افزود: این بحران می‌تواند هفته‌ها و یا حتی ماه‌ها به درازا بکشد مگر آنکه اسرائیل حاضر به مذاکره با مقاومت اسلامی شود. سخنگوی القسام تصریح کرد: اولویت نخست ما آزادی همه اسرای فلسطینی است و می‌بایست این کار از طریق راه‌های دیپلماتیک و با طرق دیگر انجام شود.

گروه بین‌الملل : روز گذشته اسرائیل اعلام کرد روستای

مارون‌الراس در مرز لبنان را به تصرف خود درآورده است. همچنین در خبرها آمده بود که ده‌ها خودرو زرهی اسرائیل در خاک لبنان پیشروی کردند. تاکنون اسرائیل چندین بار عملیات محدودی را در خاک لبنان انجام داده و دوباره بازگشته بود اما از روز گذشته اسرائیل اشغال بخش‌هایی از خاک لبنان را تایید کرده است. هر چند مقامات اسرائیلی می‌گویند قصد اشغال جنوب لبنان را ندارند اما به نظر می‌رسد که اسرائیل در ادامه استراتژی جنگی خود و راساً تصمیم به تعقیب نیروهای حزب الله در خاک لبنان گرفته است. این در حالی است که همچنان لبنانی‌ها و به خصوص نیروهای حزب‌الله هرگونه پیشروی اسرائیل در خاک لبنان را رد می‌کنند. دیروز خبرگزاری آسوشیتدپرس به نقل از مقامات ارتش اسرائیل اعلام کرد چندین سرباز اسرائیلی با پشتیبانی تانک و واحدهای توپخانه وارد روستای مارون‌الراس در طرف لبنانی مرز شده‌اند. این مقامات اعلام کردند این روستا به کنترل اسرائیل درآمده است. این حمله بخشی از استراتژی اسرائیل برای تخریب مخفیگاه‌ها و انبارهای سلاح حزب‌الله در جنوب لبنان است. نظامیان اسرائیلی همچنین مدعی هستند که با نفوذ به شهر مروحین که تحت حاکمیت حزب‌الله است، توانسته‌اند چندین موشک ضدتانک، پرتاب‌کننده موشک و سلاح‌های مختلف دیگری را کشف و ضبط کنند. گفته می‌شود اسرائیل ۵۰۰ تا ۵۰۰ سرباز را در این منطقه مستقر کرده است تا از آن در حمله به مقرها و مخفیگاه‌های حزب‌الله استفاده کنند. در همین رابطه شبکه العربیه گفت: نیروهای اسرائیلی از چند روز پیش در دو روستای جنوب لبنان مستقر هستند. اما شبکه تلویزیونی الجزیره به نقل از حزب‌الله لبنان ادعای اسرائیل را تکذیب کرد. در یک خبر دیگر اسرائیل مدعی شد ۱۳ جسد نیروهای حزب‌الله را در اختیار دارد و از ۱۲ جولای تاکنون یکصد تن از اعضای این جنبش را در جنوب لبنان کشته است. خبرگزاری فرانسه به نقل از ژنرال «دان هالوتز» گفت حدود ۱۰۰ نیروی حزب‌الله از همه درجه‌ها کشته شده‌اند.

وی افزود: ما اسامی افرادی را که می‌شناسیم اعلام نمی‌کنیم. ژنرال هالوتز افزود: در جریان درگیری روز پنجشنبه گذشته حدود ۱۳ تن از اعضای حزب‌الله کشته شده‌اند و ما اکنون در حال تصمیم‌گیری هستیم که با آنها چه کنیم. پیش از این حزب‌الله اعلام کرده بود در تن از مبارزانش در این درگیری‌ها به شهادت رسیده‌اند. ژنرال هالوتز سخنگوی ارتش اسرائیل با رد احتمال مبادله آنان گفت: «ما مثل حزب‌الله عادت نداریم از اجساد بهره‌برداری کنیم. وی در همان حال یادآور شد که اسرائیل برای انتقال کمک‌های انسان‌دوستانه به لبنان یک کریدور شهر«مرجعیون» را هدف حملات سنگین هوایی خود قرار داده و در این حمله از بمب‌های دارای قدرت تخریبی بالایی استفاده کرد. گفته می‌شود طی یک روز گذشته این شهر هر ساعت شاهد یک حمله هوایی بوده است. اسرائیل طی دو روز گذشته به‌طوری هدفمند، مراکز شهرها و شهرک‌های جنوب لبنان را آماج بمب‌ها و موشک‌های خود قرار می‌دهد. دیروز اسرائیل اعلام کرد که در ۲۴ ساعت

(حزب‌الله) هنوز هزاران راکت و مهمات با برد کوتاه دارند. اسرائیل پیش از این گفته بود ۵۰ درصد از توان حزب‌الله را نابود کرده است. این ادعا از سوی سیدحسن نصرالله کاملاً تکذیب شد. با این حال اسرائیل طی ده روز گذشته بسیاری از تاسیسات زیربنایی لبنان را منهدم کرده و صدها نفر را کشته است. تاکنون به خاطر حملات اسرائیل بیش از نیم میلیون نفر آواره شده‌اند و بیش از یک میلیارد دلار به لبنان خسارت وارد شده است. آمارها می‌گوید اسرائیل تاکنون بیش از ۳۴۰ نفر غیرنظامی را کشته و بیش از یکهزار نفر را زخمی کرده است. خبر دیگر حاکی از آن است که اسرائیل نیروهای زمینی خود را در جنوب لبنان سه تا چهار لشکر افزایش داده است. عمیر پرتز وزیر دفاع اسرائیل همچنان می‌گوید: اسرائیل قصد ندارد لبنان را اشغال کند.

ادامه بمباران لبنان

دیروز «میری ایسین» سخنگوی رژیم اسرائیل اعلام کرد: اسرائیل تا آزادی اسیران خود از لبنان، از جنگ با این کشور دست نخواهد کشید. وی دیروز به شبکه تلویزیونی سی‌ان‌ان گفت: اسرائیل تا دستیابی کامل به اهداف خود که همان آزادی بدون قید و شرط دو سرباز اسرائیلی است ندارد در مورد حمله زمینی معتقد است: در صورت لزوم بهره‌برداری کنیم. وی در همان حال یادآور شد که اسرائیل برای انتقال کمک‌های انسان‌دوستانه به لبنان یک کریدور شهر«مرجعیون» را هدف حملات سنگین هوایی خود قرار داده و در این حمله از بمب‌های دارای قدرت تخریبی بالایی استفاده کرد. گفته می‌شود طی یک روز گذشته این شهر هر ساعت شاهد یک حمله هوایی بوده است. اسرائیل طی دو روز گذشته به‌طوری هدفمند، مراکز شهرها و شهرک‌های جنوب لبنان را آماج بمب‌ها و موشک‌های خود قرار می‌دهد. دیروز اسرائیل اعلام کرد که در ۲۴ ساعت

خاورمیانه

حزب الله ورود اسرائیل به خاک لبنان را تکذیب کرد

گذشته ۱۵۰ هدف را در داخل خاک لبنان مورد حمله قرار داده است. این حملات شامل برخی مواضع حزب‌الله و همچنین ده‌ها جاده ارتباطی میان لبنان و سوریه بوده است. همچنین اسرائیل با موشک آتن‌های فرستنده رادپویی و تلویزیونی لبنان را در «جبل فقفا» در کسروان هدف قرار داد. به این ترتیب شبکه‌های تلویزیونی لبنان به‌خصوص شبکه ال‌بی‌سی دچار زیان‌های فراوانی شدند. ناوچه‌های اسرائیلی نیز موج‌هایی را بر روی آتن‌ها و خطوط اینترنتی می‌فرستادند تا مانع اطلاع‌رسانی داخلی و خارجی لبنان شوند. آخرین خبرهای دیروز حاکی از قطع ارتباط تلفنی شمال و جنوب لبنان بود و نیز گفته می‌شود که برق بخش اعظمی از بیروت قطع شده است. شبکه الجزیره دیروز اعلام کرد شهرک‌های الحیام و نبطیه ده بار هدف حملات موشکی اسرائیل قرار گرفت. دیروز با وجودی که شنبه و

روز تعطیلی یهودیان بود اما «خاکخام نظامی» اسرائیلی به نیروهای ارتش اجازه داد به‌رغم تعطیل بودن این روز به عملیات نظامی خود ادامه دهند. در مقابل این تهاجمات، حزب‌الله شهرک‌های «بت‌هال» و «افقیم» در شمال لبنان را هدف موشک‌های خود قرار داد. روزنامه هآرتس با تایید این خبر افزود: ۲۰ فرزند موشک به شهرک یهودی‌نشین کریماساشونه اصابت کرد. گفته می‌شود در این حمله ۶ نفر مجروح شده‌اند. پایگاه اینترنتی بدیعوت آحارونوت نیز اعلام کرد: بر اثر شلیک موشک‌های حزب‌الله، آتش‌سوزی‌هایی در شهرک‌های جولان و جبل‌روی داد. همچنین منابع ایرانی افزود: آیندگان از این مسئله به عنوان لکه‌نگی یاد می‌کنند که در آن لبنان به حال خود رها شد تا به عرصه کشتار مردم

تحولات سیاسی لبنان

«سعد الحریری» از نمایندگان پارلمان لبنان و رئیس حزب‌المستقبل اعلام کرد در حملات وحشیانه اخیر اسرائیل به لبنان حزب‌الله یا هیچ لبنانی دیگری مسئول نیست بلکه این حملات برای ایجاد اختلاف میان لبنانی‌ها

□

مانع تراشی آمریکا بر سر برقراری آتش‌بس فوری ادامه دارد

نشت بی‌نتیجه شورای امنیت درباره لبنان

آمریکا نیز از تصمیم وی مبنی بر عدم دیدار با رهبران حزب‌الله و حامیان سوری آنها حمایت کرد. به گزارش خبرگزاری آسوشیتدپرس، کاندولیزا رایس وزیر امور خارجه آمریکا پیش از آغاز سفر خود به خاورمیانه که با توقف در اسرائیل آغاز خواهد شد، گفت : سوریه به خوبی می‌داند که نیازمند انجام چه کاری است و حزب‌الله متشاء اصلی مشکل است. رایس افزود که واشینگتن به خاتمه دادن به خوتریزی‌ها و درگیری‌ها پایبند است، مشروط بر اینکه زمینه‌های آن فراهم شود. دولت بوش اعلام کرده است که حزب‌الله لبنان باید در ابتدا دو سرباز اسرائیلی اسیر شده را تحویل دهد و حملات موشکی خود به خاک اسرائیل را نیز متوقف سازد.

وزیر خارجه آمریکا که برای دیدار و گفت‌وگو با وزیران امور خارجه کشورهای عربی امروز به قاهره سفر می‌کند، همچنین گفت : ما خواهان آن هستیم که به ریشه‌های اصلی خشونت‌های جاری بپردازیم. به گفته رایس آتش‌بس فوری در صورتی که ما را مجدداً به شرایط فعلی بازگرداند یک وعده دروغین خواهد بود.

از سوی دیگر قرار است وزیر خارجه آمریکا امروز در کاخ سفید با مقامات عربستان در مورد بحران اسرائیل و لبنان گفت‌وگو کند. به گزارش روترز در این دیدار که قبل از سفر رایس به خاورمیانه صورت می‌گیرد، شاهزاده سعود الفیصل وزیر خارجه عربستان و شاهزاده بندر بن سلطان رئیس شورای امنیت ملی عربستان حضور دارند. جورج بوش رئیس‌جمهوری آمریکا نیز دیدار مشابهی با این

آغاز شده است. به گزارش روزنامه لبنانی السفير ، حریری روز جمعه در قصر ریاست جمهوری فرانسه با «ژاک شیراک» رئیس‌جمهور این کشور دیدار و باوی درباره نجات لبنان از بحران اخیر و تجاوزات اسرائیل به غیرنظامیان و تاسیسات زیرساختی این کشور گفت‌وگو کرد. حریری پس از این دیدار هشدار داد اسرائیل در تلاش است با ادامه تجاوزات وحشیانه خود به لبنان و کشتن فرزندان، زنان و مردان لبنانی، مردم این کشور را به اختلاف و تفرقه وادارد. وی همچنین خواستار راه‌حلی فراگیر شد که بتواند لبنان را یک‌بار و برای همیشه نجات دهد. این نماینده پارلمان لبنان همچنین گفت جامعه جهانی هنوز نتوانسته بر اسرائیل تأثیر بگذارد و این رژیم جنایات خود را علیه لبنانی‌ها تکرار می‌کند و به آن ادامه می‌دهد. حریری در ادامه مسئول دانستن حزب‌الله یا هر لبنانی دیگر را در این جنگ رد کرد و گفت که اسرائیل امروز لبنان حفظ وحدت ملی آن و جلوگیری از هر گونه تلاش برای فتنه‌انگیزی است. در یک اظهارنظر دیگر معاون دبیرکل حزب‌الله لبنان تأکید کرد: اسرائیل از حمله زمینی می‌ترسد. به گزارش پایگاه اینترنتی ایلاف، شیخ نعیم قاسم معاون دبیرکل حزب‌الله لبنان، در گفت‌وگو با شبکه تلویزیونی المنار تأکید کرد: بعد از درگیری‌های اخیر در مارون‌الراس که بین سربازان اسرائیلی و رزمندگان حزب‌الله صورت گرفت، اسرائیل از حمله زمینی به لبنان وحشت دارد. وی افزود: اسرائیل با کشتار غیرنظامیان در دنبال تحقق اهداف و دستاوردهای نظامی‌اش است، زیرا بعد از تلاش نافرجام جهت ورود به خاک لبنان از طریق زمینی و ضربات سختی که بر ارتش این رژیم وارد شد از حمله زمینی به شدت می‌ترسد. وی در ادامه خاطرنشان کرد: ما تصمیم به جنگ نگرفتیم بلکه تنها در موضع مقاومت هستیم و به اسرائیل و گروه‌ثابت خواهیم کرد که ارتش این رژیم هرگز حتی یک گام هم نمی‌تواند بردارد و تجربه روز نهم مقاومت در مارون‌الراس و اطراف آن این موضوع را ثابت کرد. این مقام مسئول حزب‌الله گفت: انتظار می‌رود حملات نظامی اسرائیل تا رسیدن کاندولیزا رایس وزیر امور خارجه آمریکا به منطقه افزایش یابد و پس از ورود رایس، اسرائیلی‌ها تصمیم‌گیری خواهند کرد که به حمله نظامی ادامه دهند یا وارد مذاکرات سیاسی شوند. از سوی دیگر، امیل لحود رئیس‌جمهور لبنان، در گفت‌وگو با شبکه خبری سی. ان. ان تأکید کرد: چنانچه اسرائیل حمله صدامه زمینی داشته باشد به ارتش لبنان فرمان دفاع خواهد داد. وی تصریح کرد: لبنانی‌ها از تجارب گذشته درس گرفته‌اند و هرگز اجازه ایجاد شفاف و شکست وحدت ملی خود را نخواهند داد و همچنان متحد و قدرتمند باقی می‌مانند. لحود همچنین از عدم واکنش جدی جامعه بین‌الملل انتقاد کرد و آن‌که لکه‌نگی برای تاریخ دانست و افزود: آیندگان از این مسئله به عنوان لکه‌نگی یاد می‌کنند که در آن لبنان به حال خود رها شد تا به عرصه کشتار مردم

جهت تحقق اهداف سیاسی تبدیل شود. وی در خصوص آمار ویرانی ناشی از حملات مداوم اسرائیل علیه لبنان گفت: این امر نشان می‌دهد که تاکنون بیش از دو میلیارد دلار خسارت مالی به کشور وارد شده و این حملات حدود ۳۵۰ شهید و ۱۱۰۰ مجروح داشته است.

نگاه

حماس، سازمان آزادیبخش و پرسش‌های اساسی

نبیل خلیفه

ترجمه: سعید آغاعلیخانی

بخش اول

اکنون بیش از نیم قرن است که بحران گریبان فلسطین را گرفته است و این روزها این بحران از حد گذشته است. آبشخور این بحران؛ فشار بر «حماس به عنوان دولت» و فشار بر «فتح به عنوان حکومت» از یک سو و اختلاف‌های رو به افزایش میان نیروهای فلسطینی در دولت، نیروهای امنیتی و پارلمان است. آنچه به این چالش شدت بیشتری می‌بخشد نیز فشارهای دولت اسرائیل و جامعه جهانی است. این جنگ و کشمکش تا زمانی که به گفته، کلوئینتز اخلع قدرت رقیب و تسلط بر اراده او، مدنظر است» یک جنگ زیرپوستی و شاید هم داخلی تلقی می‌شود. آنچه اکنون دنبال می‌شود صرفاً تسلط بر حماس نیست بلکه حذف آن در بازی قدرت و از طریق همه‌پرسی

است. هرچند حماس در وضعیت کنونی به هیچ‌وجه آمادگی تن دادن به طرح همه‌پرسی را ندارد اما اگر تن به همه‌پرسی درباره «طرح اسرای فلسطینی» بدهد در واقع به شکل ضمنی اسرائیل را شناسایی کرده و سازمان آزادیبخش فلسطین را به عنوان تنها نماینده قانونی ملت فلسطین رسمیت شناخته است. بدیهی است که قبول چنین مسئله‌ای از سوی حماس به مثابه نفی فلسفه وجودی خود جزء جدایی‌ناپذیر این جنبش بوده است.

اکنون در فلسطین چه می‌گذرد؟

در جریان بروز اختلافات، دامنه فشارها و احتمالات تا کجاست؟

حد و مرز صلاحیت دو دولت کجاست و هر یک از آنها چه رابطه‌ای با بحران موجود دارند؟

آیا مرحله‌گذار از دموکراسی به انقلابی‌گری قریب‌الوقع است؟

حماس برنامه‌ها و اشتباهات

۱- جنبش حماسار را جنبششی برآمده از «انخوان المسلمین» می‌دانند. انخوان المسلمین جناح مسلمانان اصولگرایی بود که با ایده تغییر جامعه و جهان به ایدئولوژی اسلامی روی آوردند. حماس نیز همچون انخوان‌المسلمین براساس چنین مبنایی موضع خویش را در مقابل اسرائیل تدوین کرده است. بنابر این در جهان معنایی حماس فلسطین در درجه اول مسئله‌ای اسلامی است و به اعتبار اینکه پاره تن اسلام است باید بدان بازگردد. نتیجه منطقی چنین بینشی این است که از یک سو هرگونه مذاکره با اسرائیل و یا شناسایی آن امری کاملاً مردود تلقی می‌شود و از سوی دیگر در مبارزه با این رژیم و یا در تشکیل دولت فلسطینی آنچه معیار و ملاک را مشخص می‌کند دستورات شریعت اسلام است.

۲- حماس با بهره‌گیری از محبوبیت برآمده از مبارزه با اشغالگران و حمایت اجتماعی از شهروندان فلسطینی موفق به پیروزی در انتخابات اخیر شد و تاکنون خود را در آستانه به دست گرفتن زمام دولت فلسطینی دید و این در حالی بود که این جنبش هنوز آمادگی رد یا قبول این مسئولیت را نداشت. کمی بعد حماس در گیرودار واقعیت‌های سیاسی و خوش‌بینی‌های اصولگرایانه، دست به تشکیل دولتی زد که ناگزیر از اجرای برنامه‌های اعلامی در کرانه باختری و غزه بود.

برخی تحلیلگران معتقدند که حماس در تعیین راهبرد جدید خود مرکب سه اشتباه فاحش شده است:

اشتباه اول اینکه شرکت در انتخابات را برای ورود در مجلسی برگزیده که خود محصول توافقنامه اسلو بود و شرط ضمنی ضمیمه در آن قبول مذاکره با اسرائیل و به رسمیت شناختن اسرائیل بود. حال چگونه ممکن است به مشارکت در نهادهی تن در آن رحم اسلو متولد شده است و در آن نهاد، مذاکره با اسرائیل را رد کرد؟

اشتباه دوم حماس از دیدگاه این تحلیلگران، آن بوده است که حماس عهده‌دار تشکیل دولت فلسطینی شد حال آنکه این امر کاملاً بدیهی است که ضرورت‌های ناگزیر یک دولت فلسطینی در شرایط کنونی تن دادن به الزامات سیاسی و بین‌المللی است. الزاماتی که معمولاً با فشار غرب و با هدف به رسمیت شناختن اسرائیل به وجود می‌آید و از همه بدتر اینکه توافقی‌های به عمل آمده میان اسرائیل و حکومت خودگردان نیز بر الزام دولت فلسطینی و به رسمیت شناختن رژیم صهیونیستی صحه می‌گذارد این مسئله بارها و بارها در دیدار مقامات دولت فلسطینی و عبری مورد تأکید قرار گرفته است که مشهورترین آن به هنگام دست دادن فرات و رابین به وقع پیوست). اشتباه سوم حماس را نیز غفلت از چالش‌ها و دشواری‌هایی می‌دانند که در زمینه‌های داخلی و خارجی فراراه این جنبش قرار داشته است. از نظر برخی تحلیلگران حماس مشکلات فراوری خود را دست‌کم گرفته بود و زمانی که فتح از مشارکت در دولت سرباز زد، به عقب بحرانی که به واسطه تشکیل یک دولت یکدست و تنها به وجودآمده بودی بریزه بود، حال آنکه این اقدام فتح در واقع به معنای تشدید انزوای حماس و تنها گذاشتن دولت در برابر کوهی از مشکلات بود.

■ **سازمان آزادیبخش** . . . از دفاع تا تهاجم
بی‌شک انتخابات اخیر فلسطینی معادل جدیدی در فضای سیاسی این کشور تلقی می‌شود اما باید دانست که «دموکراسی مبتنی بر صندوق‌های رای» هرگز توان مقابله با دموکراسی «شکم‌های گرسنه» را ندارد. تحریم گسترده مالی حماس از جانب اسرائیل، غرب و حتی جهان عرب، آن هم در شرایطی که روند امور در این دولت بر مدار کمک‌های خارجی می‌چرخد، بی‌تردید نتیجه‌ای جز آشفتگی و هرج و مرج نخواهد داشت. جامعه فلسطینی اکنون در محاصره مطلق اقتصادی است و بنابر گزارش بانک جهانی در مورد اقتصاد عمومی جهان عرب (۲۰۰۵) ۶۰ درصد فلسطینیان یکپارند و یک‌سوم خانواده‌های فلسطینی در فقر مطلق به سر می‌برند این در حالی است که فلسطین دارای یکی از بالاترین نرخ رشد جمعیت است و برای نمونه یک خانواده هشت نفری فلسطینی اکنون در کنار انبوهی از مشکلات با سنگین فقر و فلاکت را نیز به دوش دارد. این وضعیت سبب بروز یاس و ناامیدی روزافزونی در میان فلسطینی‌ها شده است و از همه جالب‌تر آنکه غرب در حالی به تحریم حماس مبادرت می‌ورزد که خود به تأثیر عامل یاس و ناامیدی فلسطینیان در گسترش موج خشونت معترف است!

منبع : الحیات